

DARRER MIRACLE

RAEEL MARQUINA

3049

EL DARRER MIRACLE

EL DARRER MIRACLE

BIBLIOTECA

TEATRALIA

RAFEL MARQUINA

EL DARRER
MIRACLE

POEMA DIALOGAT

EN DOS EPISODIS

1909

Reservats tots els drets.
S'ha fet el dipòsit que marca la llei.

OFRENA

A la bondat
y meravellosa condició
de la meva germana
aquesta obra
ab tot amor y tota devoció
dedico.

AL LLEGIDOR

Aquesta que t'ofereixo, es obra de joventut, deslligada de tota sapiencia pràctica. Està concebuda en la puresa d'un gran fervor anímich y no té més que'l desitg de cantar ab veu vibranta les meravelles espirituals que fonamenten les lleys de la vida.

Una serenitat optimista reclamo pera aquesta obra que t'ofereixo, perque en ella resplandeix desde l'essencia fins a la paraula tremolosa, una serena concepció de la Mort, que es com dir un gran amor a la vida.

La Mort es necessaria a la imponderable bellesa de la vida; baptisme d'eternitat, ella es gracia de renovament en la varietat del mon.

La Mort es una donzella rítmica y armoniosa que té en la llum dels seus cabells extesos la suavitat de les eternes tentacions; que té en el foch dels ulls brillants l'aclaració del misteri de l'Esfinx; que té en la blancor de les manstremoloses la gracia del coronament. Aquestes mans, suaus y blanques, quan l'epitalami de les noces ideals arriba a plenitut, coronen ab llorer immarcesible el front de la seva germana, la nostra amiga, la esbojarrada, la benvolguda, la imponderable Vida!

Y mireu: sense la gracia d'aquesta coronació, que les mans de la Mort duen a terme; sense la bellesa d'aquet abraç darrer; sense aquesta corona que no's marcirà may més, pert tot sentit y tota definitiva plenitut la Vida.

Lo que dona fixesa impertorbable als nostres passos pels camins del mon, es el bes de la eterna amiga fidel, que'ns espera al final del llarch camí, y al besarnos ens adorm en la Eternitat.

Aquell moment es d'una sublimació definitiva, sota la esplendidesa del cel; la Mort besa a la Vida y les dues s'abracen... Y res al mon pot destruir la força d'amor y de compenetració que uneix a les dues germanes.

Aquesta es, en síntesi, la essència espiritual que ha dat vida a la meva llegenda de *El darrer miracle*. El miracle, en quan per la Resurrecció, vol alterar la meravellosa suavitat d'amor que lliga èternalment a les dues germanes rítmiques y armonioses, es un atach a la serena resplandor, al positiu optimisme de la Vida. Quan un destí s'ha complert, lo essencial es donar bellesa al seu coronament. Femnos dignes d'una bella Mort. Revestim el vell esquelet, ab què'l mon s'ha espantat a sí meteix, de carn vibranta y palpitanta...

Rebeca y El Miraculós, que representen en la meva obra les dues tendències opostes, arriuen per distints camins a un meteix final; ab la Mort, lo que triomfa definitivament es la imponderable meravella de viure.

Aquesta y no cap altra es la tendència espiritual d'aquesta obra que avuy, llegidor meu, jo t'ofereixo ab les mans tremoloses d'emoció.

En lo que respecta al procediment ab que la desenrotllo, sols te diré que hauria volgut arriuar sinfònicament a la impressió musical de la paraula, fentla viure en la sonoritat definitiva de les sublimacions.

Y ara, joh, amich!, si llegeixes la meva obra, mira en ella un present fervorós que un teu germà petit ha dedicat a la força, a la major gloria, a la esplendidesa de la vida, la meravellosa y la imponderable.

DRAMATIS PERSONÆ

Rebeca

L'Esclau

El Miraculós

El Pare

La Mare

Esaú

La Llacrímosa

La Multítut

PRIMER EPISODI

Es un camí que mor en una cisterna. A la cisterna, Rebeca mira la llunyania. A segón terme, ferits de l'aire de la nit, els arbres tremolen. Es el capvespre. En la melangia de l'hora hi ha com una esgarrifansa.

REBECA

Blanch camí, que't perts entre les ombres, jo veig tota ta llargaria, com una espasa nua que se'm clava al cor. Jo veig la teva blancor com el sudari que envolcallarà, en el día tràgich, les despulles del meu còs. En tu he viscut la vida; sobre teu reposaré a la mort. ¡Blanch camí, blanca llargaria, blanca temptació! quan vingui la Mort per posar sa mà esquelètica en el pit meu, pera aquietarme el cor, tu seràs qui'm portaràs a l'Eternitat. Jo a cada revolt recordaré mos amors y mes melangies, y arribaré forta y plena a lo Desconegut. (*S'aixeca y poch a poch va seguint el camí. Hi ha en l'ambient una quietut solemniat. Es tot roig al horitzó. Rebeca, qui té'l caminar rítmich y somniós, s'atura y esguarda la llunyania. Pausa.*) Cada tarda per aquet blanch camí l'han vist venir els meus ulls amorosos... Cada tarda per aquet blanch camí he viscut l'amor... Una tarda—morirà el día melangiosament—me portaràn morta, coronada de flors... Y ell,—potser m'esperí al peu de la cisterna—plorarà llàgrimes de sanch... ¡Amor, amor! Dolor y alegría.. (*D'enllà d'enllà del camí arriba l'Esclau,*

l'aimador, qui en l'impossibilitat del seu amor altíssim ha posat tota la forsa de sa vida. Parla apassionadament, y té un aire misteriós que sembla tréurel de la llegenda.)

L'ESCLAU

¡Amor meval ¡Que ets bella tota blanca, a l'hora roja del capvespre! jo voldria besar la meravella de la túnica blanca y que m'entrés dins de l'ànima tot el secret de sa puresa. Fora, a la meva vida, una nova llum.

REBECA

Jo voldria besar el teu front lluminós qui ha sofert el sol de tots els llarchs camins. *(Li besa el front fervorosament ab una gran unció.)* Y voldria que'l meu bés t'adormís pera desvetllarte a una nova vida... Jo voldria ab les meves mans guarnirte el llit de ta naixensa nova...

L'ESCLAU

Les teves mans, Rebeca, les teves mans acariciantes m'aquietaràn el cor... guariràn mes ferides, esbullaràn els meus cabells y les meves mans...

REBECA

No podràn coronarme de flors a l'hora de la mort. *(Y Rebeca plora. La nit cau sobre la terra lentament. Brilligen els estels y lluny canta un garipau.)* ¡Oh pobre Esclau a qui he donat el dolor del meu gran amor! Sento la desgracia al meu entorn y voldria deslliurartén.

L'ESCLAU

Perque sento la desgracia al teu entorn te veig més meravellosa, més alta y pura, com un estel en mitg dels núvols... Jo desde la terra segueixo la teva llum... Y

quan te tinch als brassos, quan te tinch als brassos, el pobre aucell del meu cor, reviu. Figúrat un estel, en mans d'infant... (*Resta en una actitud d'adoració. Rebeca li prèn les mans y dli pausadament.*)

REBECA

Les teves paraules tenen emoció. En el fons del seu sentit palpita la vida, com la llantia encesa en la fosquetat del temple, com la lluna en les quietes aigües de la cisterna. Tú seràs el meu únich company per l'etern pelegrinatge; tu portaràs el meu amor a través l'eternitat.

L'ESCLAU

Ab les meves mans martirisades, jo portaré la teva gloria, Rebeca, y serà com un miracle... Per l'eterna via veurem passar, com en el camí de la ciutat, els geperuts camells aguantant sobre llur deformitat el pes dels reys y dels magnats, tots recoberts d'or...

REBECA

¡Amor meu! Amor meu! Fins en aquella hora tràgica en que'ls reys seràn petits als teus ulls d'esclau, la nostra unió serà impossible. El nostre amor es un desesper, sota'l tremolor dels estels que tenen fret, com el meu pobre cor... (*L'Esclau acota'l cap y sanglota. La nit es fosca y plena de remors.*) el meu pobre cor que viu arraulit en la temensa d'una gran desgracia.

L'ESCLAU

¡Repòs del meu camí, cisterna dels meus llavis, palmera dels meus ulls! tot jo sento també l'anunci de desgracies com les ales d'un corb.

REBECA (*com encantada*)

Els corbs porten l'aliment a n'els profetes y a n'els cors adolorits... Els corbs son missatgers de mort que

es ésser missatgers d'eterna vida. Ahir, a la montanya, ho digué el Miraculós.

Les paraules del Miraculós tenen sentit d'eternitat. Quan parla, sembla que parli la lley de la vida. Li tremola aquella gran barba blanca y es com si's desfés la neu de les montanyes...

L'ESCLAU

Una sola volta l'he sentit quan era corva la meva espatlla sobre'l treball y encara estich plè del generós sentit de ses paraules. (*Pausa. L'evocació del Miraculós sembla enfonsar en una meditació el pensament del'Esclau y de Rebeca.*) Jo crech en ell, perquè fa miracles...

REBECA

Jo, per l'emoció de les seves paraules que m'arriben a l'ànima, com les teves, amor meu. Sembla que troba consol el meu dolor...

L'ESCLAU (*besantli el front*)

Jo beso el teu front per endurmen en els llavis la suavitat, la perfumada llum que m'ha d'aconhortar durant el día...

REBECA

Quan tu'm beses el front, sento de cap a peus, una delitosa esgarrifansa. Es com si l'essència del teu amor se desfés en el front y regalimés per tot el còs...

L'ESCLAU

Comensen les tristes hores del patir, Rebeca; per lley de nostra propia vida, el dolor es el camí de nostre amor. (*Comensen a allunyar-se. Rebeca, fetes algunes passes, se detura. L'Esclau segueix el camí. La nit es quieta. Rebeca queda mirant la llunyania y diu, com en una oració*)

Una tarda—morirà'l día melangiosament—me portaran morta per aquet camí, coronada de flors. ¡Y no seràn les seves mans les qui m'hagin coronada!; ni'ls llavis seus podràn besar el meu front y els meus ulls, que li donarien el sentit de l'eterna vida. (*Darrera seu, ferits de l'aire de la nit, els arbres tremolen*).

¡Oh miraculós silenci d'aquestes nits tan quietes! Jo veig en el fons de la teva fosquedat, cremar eternament la llantia dolorosa de la meva vida... ¡Oh armonia infinita ahont s'adormen les inquietuts del meu amor y del meu ensomni! Voldria arribar fins a la puessa de la teva essencia etèrea, pera reclinar el cap abbolça deixadesa. ¡Morir, curarme de tot mal, segons paraules del Miraculós!... (*Pausa.*) L'alè de la seva boca sobre la seva barba qui tremola, es d'una tan espanya y gloriosa dolçor que al sentir-la vibra dintre meu tota la rahó de la vida... ¡Quantes vegades el reort de les seves predicacions ha estat consol de mon dolor! (*Lluny del lluny canta l'Esclau una cançó amorosa.*) ¡Boca profètica, paraula ardenta, geste miraculós, siau aquesta nit el llit de ma tristesa! (*Com obehint una evocació, devant dels ulls astorats de Rebeca, pareix pausadament, lentament, el Miraculós. Es una venerable apariencia, porta molt crescuda la blanca barba y té, tot ell, un aire sobrenatural. Gent del poble segueix son pas y darrera d'ell, s'atura. Durant l'escena aquesta gent marca en el gest una profunda veneració.*)

MIRACULÓS

Jo vinch a tu, la criatura plorosa. Desde el fons de la dolor la teva ànima'm crida. La fe, la suau virtut

silenciosa curarà ta malaltia. (*Seguint els passos al Miraculós, arriba quasi arrossegantse Esaú.*)

ESAU

Beso la terra que tu trepitges. Perque un dia ab la virtut de ta paraula y la eficacia del teu bras curare ma cama fastigosa, donares moviment al meu cos repugnant... Beso la terra, beso els peus ab que la trepitges. (*Besantli els peus.*)

MIRACULÓS

Esaú, mira els estels que son iguals pera tots els senyors de la terra... Aixís meteix dins de la vida floreix llum a nos un gran dolor. (*A Rebeca*). ¡Tu ho sabs, criatura plorosa, dolça y amorosa, a qui el perfum de la rosa ha fet maravellosa!

REBECA (*Inmòvil com en un encantament.*)

Sento la vostra veu que'm sona a passats recorts veig al devant meu, en lluita horrible, tots els dolors del mon. Senyor, Senyor, feume conèixer la vida, fer possible el meu amor en la pau d'una vida serena, com en la clara rialla del primer dematí...

MIRACULÓS (*resseguint ab les seves mans que tremolant sota el clar de lluna, el cap, el pit y el cos de Rebeca segons indiquen les paraules*).

Jo vuy claror sobre'l teu cap y palpitació d'amor sobre'l teu pit y excelsa meravella de bellesa sobre tot teu cos. Jo sé les paraules prestigioses...

ESAU

Beso la terra que trepitges. Perque les teves paraules s'han fet les sien novament miraculoses, beso la terra que trepitges.

ges, beso la terra que trepitges... (*Quasi arrossegantse
se posa al altre costat de Rebeca.*)

REBECA

Senyor, Senyor, cureu la meva vida...

MIRACULÓS

Sento córrer per les meves venes el foch sagrat. La
meva vida interna es un ressó de la paraula sibilina.
Llum de llantia eterna, ilumina mon pensament. La ser-
pent persegueix a la coloma; la coloma obre les ales y
es llença a la vaguetat del infinit. El seu vol dolcíssim
prenca un misteri en la quietut del aire y per la prime-
ra volta, aimada del sol, se fa lluminosa la coloma. Jo
curaré ta vida, Rebeca, blanca coloma.

REBECA

Sento la teva veu com si fos veu del estimat...

MIRACULÓS

Segueix el meu camí, Rebeca, y't mostraré la meva
virtut, que es signe perennal d'eternitat.

ESAU

Ell farà aquet nou miracle, ell farà aquet nou mira-
cle y jo besaré la terra que trepitgi. (*Desapareixen tots
tres seguits de la gent del poble. Obrintse pas entre
aquesta, arriba La Llacrimosa.*)

VEU DE LA LLACRIMOSA, *al lluny*

Miraculós, Miraculós. (*La veu arriba allargantse
melangiosa.*) Miraculós, Miraculós! (*Cada vegada va
acostantse més, fins que diu ja casi en escena.*) ¡Detu-
ra el pas, escolta el prech d'una llacrimosa! (*Entra en*

*escena la Llacrimosa, sanglotant, tràgica y descabe-
llada.)* Miraculós, tu qui donares vista al meu fill y fa
caminar als paralítichs y guareixes les llastimoses ma-
lalties y, segons diuen, un día feres reviure un mort
fesme a mi el do de l'alegría... Fes à mon ànima confo-
sa y llacrimosa, do de l'alegría. Aparta de ma vida to-
dolor y dónam fortaleza de rialla; tu qui dones la vida
no la facis trista. Fesme do de l'alegría. Detura el pas
Miraculós, Miraculós. (*S'allunya y la seva veu va afe-
blintse*).

AQUÍ ACABA EL PRIMER EPISODI

SEGON EPISODI

Aquesta es la cambra de Rebeca. Plana sobre les coses un dolor molt gran. Rebeca agonitza. En la desesperació de la seva gran tristesa, els seus pares sangloten y ploren desconsoladament. Per la part de fora, remors de multitud quan ho indiqui l'escena.

REBECA .

Mare, mare, jo me'n vaig de la vida. Ja sento, en la llunyanía d'or, les veus epitalàmiques...

PARE

Filla meva, la de mon consol: obra els teus ulls, y mira l'alegría de la terra... Tu curaràs de ta malaltía, y d'íes després, passejaràs apoyante en el meu bras, pels llarchs camins, mentres els vianants abeuraràn els seus camells.

REBECA

No, mare. Aquesta es la darrera hora. No m'ha estimat massa a mi, la vida. Sobre la meva carn han fet enyal sagnanta les espines de les roses y les pedres el camí. Y ara, ara sento un gran consol ¡oh mare meva! Deixo el dolor de la vida. Sento que una mà invisible m'estreny el cor y me'l buida de tota malaltía.

EL PARE

Serènat, filla...

REBECA

¡Ay, pare! Tu no sabs la suprema deslliuransa d'aquet suprem dolor. Acaben tots els sofriments y'm sento extesa sobre un llit de flors. Una dolça suavitat m'enronda, blanament. Y ara'm sento caure al infinit.

PARE

¡Crech que en un moment he sofert tot el dolor del mon! Son arrivats els jorns funestos de les funestes profecies. Filla, filla, la del meu amor, tranquilisa ton deliri. Hem cridat al Miraculós, que sabrà guarirte dels teus mals.

MARE

Sí, filla; retorna a tu l'essencia del teu esperit clarísim. Vulgues fugir de la Mort... Besa les galtes de la vida qui't somriu. Recorda el vibrar de les palmes, al temple...

REBECA (*ab un gran abatiment.*)

Me plauría sentir al Miraculós mentres vaig cayent com en un llit de roses, en aquesta flonja suavitat, tan buida d'alegría y de dolor. Els sentits ja perden sa eficacia; tot s'esfuma entre la boira de l'eternitat.

PARE

Sàlvat, filla; tu ets la primera rahó essencial de la meva vida. (*Acostantse a la porta que dona a un carrer de la ciutat.*) ¡Y no venen, no venen encara! ¡Miraculós, si fessis el miracle!

REBECA

Miraculós, veniu; vuy despedirme de la vida... (*Pausa.*) Ja es aquí. (*Redressantse.*) Sento el seu missatger ¡No veyèu volar sobre el meu cap, el corb de negre

ales? ¡Ah! per fi reposaré mon cap sobre'l pit de l'estimat. ¡Mon Esclau! jo't crido en el darrer moment de la vida. Quan passi pel camí, coronam de flors. (*Ab un suprem esforç.*) Pare! Mare!... (*Cau abatuda. El Pare y la Mare corren al capsal del llit, la palpen, la criden.*)

PARE

¡Ha mort la meva filla! ¡Mortal! ¡Filla, la del meu amor, torna a la vida! ¡Dígam que vius encaral! ¡Filla, filla meva, que'ls teus ulls matin mon dolor! Desfés aquet encantament de tota cosa que s'ha fet en ells, com en les aigües mortes de la cisterna malehida. Dígam que no ets morta, filla meva. (*Pausa. Pel carrer, comencen a sentirse remors de multitut que s'acosta. Avençantse a tots entra Esaú.*)

ESAU (*que arriba cansat de la llarga caminada.*)

¡Ja es aquí, ja es aquí el Miraculós! Ha deixat la pau de la montanya y la calma de sa meditació per baixar a curar la vostra filla.

PARE

Es massa tart, Esaú. La meva filla es morta. (*Pausa. Esaú resta silenciós y sorprès. Per la part de fora se sent més aprop la multitut.*)

MARE

Es massa tart, Esaú, la nostra vida s'acaba.

VEUS DE LA MULTITUT (*A fora.*)

Fes de nou la bona curació. Miraculós, cura son dolor. Miraculós, tu ets el nostre pare. Pensa que la vida es bella. Miraculós, fes el nou miracle. Cúrala, sàlvala, fes triomfar la vida. (*Dintre la cambra, el Pare y la Mare sangloten violentament. Esaú s'acosta a la porta y crida:*)

ESAU

Calleu, germans, que la malalta es morta. (*Silenci en la multitud. El Pare, en la vaga consolació d'una darrera esperança, diu ab una gran y tremolosa emoció.*)

PARE

¡Si'l Miraculós fes el suprem miracle!

ESAU (*ab molta fe.*)

El farà. Recòrdat de la filla de Elieser que era morta y ell va resucitarla... Al seu domini, tot li es possible... (*Comença a entrar per la porta la multitud que ve acompanyant al Miraculós. Diu la gent del poble:*)
¿Morta diheu tan ràpidament?

UNA DONA

Sofria de molts extranys desvariaments.

UN JOVE

Un dolor d'amor li ha tret la vida... (*Algunes dones s'acosten al llit de Rebeca y la contemplen sorpreses y espantades.*) ¡Malaguanyada hermosura per tant dolor!... Amava massa la soletat y la tristesa l'ha morta.

UNA VELLA (*als pares.*)

Tingueu fortalesa. Perque si ara os sagnen els peus en la duresa del camí, al final de la llarga caminada flairareu les roses... Tres fills m'he vist morir y vaig seguint el camí de la vida mentres ells me guien per la claror del cel. (*Ha entrat el Miraculós y tothom ha callat. El Miraculós avença fins al mitg de la cambra. Camina solemniament ab una afectada parsimonia com exercint una liturgia. Devegades s'acaricia la barba. Mira a tots costats y's fa càrrech de la situació. Es un vell taumaturg qui té el secret de les malalties*

confoses. Les seves mans han conveuat, en la pau dels cims, les herbes de les virtuts meravelloses, y els seus ulls tenen prestigis desconeguts... Els pares de Rebeca cauén al seus peus sanglotant.)

PARE

Miraculós, tornans la nostra filla. Mira que ja nostres cors fan camí darrera d'ella. ¡Tingues pietat de nosaltres! Arrenca dels braços eterns la bella ofrena del seu cos magnífich. Miraculós, fes el bell miracle. Conmogui el nostre gran dolor el teu poder meravellos.

MARE

Tórnám la meva filla. Y si no pots donàrmela viva, treume del pit el cor, y palpitant y latent fesnhi ofrena a n'ella.

MIRACULÓS *(ab una gran lentitut.)*

El secret de la vida, mare llacrimosa, es d'una gran simplicitat. La paraula té un sentit etern perque en el començament, fou creadora. Deixeume veure la vostra filla. *(S'acosta al llit de Rebeca. Tots l'enronden ab la santa curiositat del miracle.)* Ella es ara sobre els nostres caps la claretat d'aquesta llum, el perfum d'aquet aire, l'essencia d'aquest ambient que'ns enronda. Ella es present al vostre gran dolor, ¡oh pares! y no'l sent perque'ls seus sentits han entrat en el mon d'una nova percepció.

MARE

Tórnám la meva filla, Miraculós. Tu que tens en les mans el poder de la vida, tu que tens en els ulls l'essencia de la vida, tórnám la meva filla, Miraculós. Per molt allunyada del mon que sigui, tórnala al meu costat; que jo vegi sos ulls riure en la claretat del dematí

y tornarse concirosos a l'hora del capvespre. Jo li donaré totes les alegries, tot el meu amor, tota la meua vida...

VEUS DE LA MULTITUT

Lluralla d'aquet dolor, tu qui tens els secrets meravellosos. Resucítala. Tórnapla a la vida. Fes el miracle. Digues les paraules prestigioses. Pietat. Tingues pietat de nosaltres.

MIRACULÓS

La vostra fe farà el miracle. Aquesta confiança vostra en el poder meravellós que m'es dat per Unció espiritual es la essència del miracle. (*S'acosta al llit fins a tocar a Rebeca ab les mans. Sobre la multitut y sobre la cambra cau la feconditat d'un gran silenci. Se diria que atravesa l'aire la coloma blanca y espiritua de les llegendes. Ab les mans exteses sobre el cos de Rebeca, el Miraculós diu:*) Tu qui vas més enllà de la terra, pel regne de lo desconegut, atúrat. (*Pausa*). Per la gracia del teu cos puríssim, per el gran dolor del teus pares llacrimosos, perque convé al mon l'eficacia d'un exemple meravellós; perque al extrem de les branques mortes floreixin les roses oloroses; perque el camí de la vida sia fàcil a la fe; per la major bellesa del ritme del mon; perque desde el fons de la meua ànima jo comprench els teus mals misteriosos, per el triomf definitiu de la vida, Rebeca, aixecat de la suau profunditat en que dorms, y reviu. (*Les paraules de la evocació s'allarguen vibrantes en la quietut del aire. Lentament, lentament, Rebeca va incorporantse en el seu llit, hieràtica y rígida, ab els ulls inmòvils. La multitut instintivament se retira, agrupantse en el fons. Esau cau de genolls devant del Miraculós. La mare de Rebeca li besa la túnica.*) Rebeca: aquesta que t'ofereixo es la

flor de la vida; tu qui has passejat el teu dolor pels camins interminables, sota dels cels exòtics, vulgues olorar-la sabiament. Les virtuts estàn confoses y no s'ha fet encara tota la llum sobre del mon. (*Rebeca sostinguda per els seus pares y per varies dones, ha baixat del llit y camina vers el Miraculós, com obehint a una sugestió irresistible. La multitud meravellada del miracle esclata en aclamacions.*)

VEUS

Gloria a tu, Miraculós. Torna a la vida la que ja era morta. Déixam besar ta túnica. Parla, Rebeca.

REBECA (*com despertant d'un somni pesat y misteriós.*)

¿Qui ha remogut les ones de llum que m'enrondaven?
¿Qui intenta arrencarme d'aquesta fonda y silenciosa quietut?...

MARE (*ab ansiosa alegría.*)

Filla, viu; obra els ulls a la vida que torna...

[REBECA

No, no... ¡Altra vegada l'horror de la vida! No; no me'n parleu de la vida.

MIRACULÓS

Sí, Rebeca; es la vida, la vida que triomfa de totes les coses. Jo per servir-la a n'ella t'he arrencat dels braços de la Mort...

PARE

Si, filla; el Miraculós.

ESAÚ

Rebeca, mirans. Torna a l'alegría de viure. Ell es qui t'ha salvat.

REBECA

No, no; ¿viure altra volta? ¿Altra volta sobre les meves espatlles el pes feixuch de la vida? ¿Altra vegada el dolor sobre'ls camins solitaris? (*Mira a tots costats, y al veure en la seva cambra a tanta gent.*) ¡Oh, horrible realitat! (*Plora.*)

PARE

Rebeca, filla, torna a la rahó.

MARE

¡Rebeca de ma vida! Repos.

MIRACULÓS

Afèrmat bé ara que tornes al mon y sigues forta per viure.

REBECA (*redressantse y dirigintse vers el Miraculós. Està com encesa per una llum interior y tota ella vibra en el furor d'una indignació suprema.*)

¿Per què, per què tornar-me de nou a la vida? ¿Per què tornar-me al meu etern dolor, ara que començava a fruir de la profunda pau? ¿Ara que finalment la meva ànima s'havia adormit delitosament en la quietut silenciosa y infinita en el repòs definitiu? ¿Per què renovar les espines de les roses del meu llit etern? ¿Per què fer-me viure de nou el dolor de mon amor sota la claretat dels estels, pels llargs camins en les nits fosques, ara que gaudia del etern amor? ¿Per què heu volgut arrencarme a la suprema veleitat de la Mort que es pau, repòs y quietut pera entregarme a la Vida, a la dura vida que es per mi, desesperació, tristesa, miseria? (*Plora.*)

PARE

¡Ah, nou dolor! Ma filla es folla. Miraculós, tu que l'has tornada a la vida ¿per què no l'has tornada a la rahó?

MULTITUT

Miraculós, la teva obra es imperfecta. Has dat a Rebeca una vida dolorosa.

MIRACULÓS (*dominador.*)

He dat a Rebeca tota la vida. El meu destí ha guiat el meu bras y el poder meravellós que m'inspira ha dictat les paraules dels meus llavis. Jo l'hi he dat tota la vida...

REBECA

Perque no tens cor, dintre del pit. Perque, coneixentla, no has tingut pietat de Rebeca. Be prou sabies el dolor de la meva vida. No has volgut tenir pietat de mi y m'has portat de nou al sofriment. (*Ab una gran exaltació.*) Jo t'odio. Jo't maleheixo. Malehits els teus ulls que han vist el meu cos com ofrena del suprem miracle; malehides les teves mans que han fet en la quietut del aire el geste miraculós; malehits els teus llavis que han dit les paraules definitives! Malehit tot tu, Miraculós, que m'has sacrificat en el nou horror de la vida...

PARE

Calma ton furor, ma filla. Mirans a tots al teu costat, amables. Les coses reprenen son natural sentit. Dels teus ulls baixa de nou claretat a la meva ànima.

REBECA

¡Ah, Miraculós! la teva obra es obra de tortura. Tu no has interrogat el misteri de mon esperit...

MIRACULÓS

Jo t'he tornat a la vida perque la vida es el ritme universal del mon. Tots som manats per un poder més

alt. Jo meteix, Rebeca, no soch més que bras y obediencia d'aquet Ordenador. Tots hem de cumplir nostre destí sobre la terra.

RÈBECA

El meu ja era complert. Nó, no vuy tornar a recomençar la vía...

MARE

Rebeca... *(De la part de fora se senten les veus de la Llacrimosa que s'acosta cridant:)*

LLACRIMOSA

¡Miraculós! *(Arriva a escena, descabellada y plorosa, y cau als peus del Miraculós.)* Fes amable la meua vida, Miraculós. Fes que en els meus llavis fets a una eterna corvatura de tristesa floreixi el miracle espiritual del riure. Dona bondat y alegría a l'existencia meua. Jo t'ho prego, Miraculós, per la força de les evocacions estelars y de les llargues melangies nocturnes. Dónam festa d'alegria per la tristesa del meu cor. Vuy viure la plàcida simplicitat. Allunya de mí tot greu dolor...

REBECA

Tots els que has curat vindrán a recriminarte. Perque els has demostrat sa mesquindat y petitesa. Perque la criatura es imperfecta y tu li promets la perfecció. Tots vindrán y omplirán la llargaria dels camins, y la pau de les valls y l'altitut de les montanyes y cridarán contra tu, malehinte. De la negror del cel plourà pluja d'estrelles, unció de miracle sobre'ls fronts esclaus. Y de tota la terra s'aixecarà un clam irat contra tu perque per la tirania de ton poder hauràs dat un nou dolor a tots...

MIRACULÓS

¡Calla, calla! ¿Qui dicta desde el fons de l'eterna pau aquestes paraules teves? Vens de les regions ignotes y el teu parlar fa trontollar tota la meva ànima. La sento batre com una àliga.

MULTITUT

Aclara el sentit del bell miracle. Dona a Rebeca la vera vida. ¡Tu tremoles, Miraculós!

LLACRIMOSA

¡Fesme do de la alegría de viure!

MARE

¡Salva, Senyor, la meva filla!

REBECA

¡Sàlvam! ¡tórnem al fons de la pau ahont era! Mira que en lilit de flonjors suavíssimes m'espera l'estimat. Mira que ja el vent per el jardí d'ensomni va desfullant les roses com estrofes d'un epitalami y sento la veu que'm crida. Si tens encara pietat dels dolors del mon, tórnem a la Mort, Miraculós.

PARE

No, no; tu has de viure, Rebeca; t'ha d'èsser propicia la conjunció dels astres. No vuy que moris...

REBECA

Dónem la Mort, que ja la molt voguda s'espera impaciente en l'últim revolt del camí. La seva túnica senyala en l'aire un rastre lluminós. Jo vuy seguir aquet rastre. ¿Ab quin poder m'has despertat de nou? La vida es un pès massa feixuch sobre ma espatlla ..

MIRACULÓS

¡Calla! Per la primera volta sento trontollar ma vida. Jo he estat un empès per la Fatalitat que he anat potser semblant el mal sense saberho. He mirat els teus ulls, Rebeca y no he sabut veure la teva. La facultat miraculosa ha estat funesta. Però la meva obra ja es complerta. Tu has tornat a la vida. Mon poder, aquí s'acaba.

LA LLACRIMOSA

¡Malehit ton poder que no cura les ànimes!

REBECA

Fes un nou miracle. Tórnam als braços seus de la eterna amiga. Dónam la Mort. Sento les veus epitalàmiques...

MARE

Filla, viu per la teva mare dolorida.

REBECA (*cada cop ab més exaltació.*)

Fes un nou miracle y tórnam a la Mort.

MIRACULÓS

No puch; no puch, Rebeca. La meva obra està ja acabada. (*La Multitut crida en distints sentits. Malediccions y prechs y benediccions.*)

REBECA

¡Ah! Permetin els poders sobrenaturals que caiguin sobre la teva vida els més crudels dolors; que roseguin les teves entranyes llops famolenchs y que en les nits fosques vinguin a torturarte tots els torturats.

MIRACULÓS

Calla, Rebeca. Respecta mon dolor...

REBECA

Dónam la mort. Déixam abraçar-la per una eternitat. ¡Oh dolça deixadesa en llit de flors! ¡Ahi tú has volgut condemnarme a un etern dolor... ¡Caigui la desgracia sobre tu y sobre la teva descendencia!

MIRACULÓS

¡Rebeca, que destrosses la meva ànima!

LLACRIMOSA

Tu has destrossat les nostres vides pera cridar fidels. Ets miserable, Miraculós. La vida no't pertany y abuses d'ella. Tu no podies...

REBECA

No; tu no podies. Aquet poder no era teu. Sols en mi estava la virtualitat de la meva essencia. Dónam la mort, si en lloch de cor no tens una pedra del camí... Dónam la mort, tu que has faltat a les lleys de la vida. Que'ls teus fills ab la seva, paguin la meva vida. (*La multitud en una exaltació creixent haurà anat animant l'escena.*)

MIRACULÓS

La vostra brutalitat m'hi empeny. Ja que ho voleu sia. El Miraculós farà son darrer miracle. (*Se llença al coll de Rebeca, que'l reb somrient, pera escanyarla. Horror y exaltació de la multitud.*)

Y AQUÍ ACABA L'OBRA

Una peseta S.